

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre 6 „	Fél évre 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra 1 „	Egy óra 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyilvált sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az izgatók.

Budapest, április 8.

(á—) Nem lehet másképen nevezni: valóságos lelketlenség az, amelylyel a nemzeti párt ujságai izgatják s tévutra vezetni törekszenek ezt a jó magyar népet. Hamis eszmekörbe, veszedelembe hajszolják bele, csak azért, hogy a közvarban, romlásban néhány pátronus számára a régen óhajtott hatalom pozícióit megszerezhessék.

Nincs az a véres száju szélsőbali ujság, mely a nemzeti párt hírlapjaival a nemzet s királya közti viszony lazításában, az Ausztriával való közjogi szövetség feszegetésében, a hadsereg elleni bizalmatlanság szításában s a Kossuth-kultusz terjesztésében versenyezhetne, s a Kossuth-név nimbusából élődd szélsőbali képviselők markukba nevetve, mosolyogva nézhetik a jó munkát pártkörük ablakából, hogy a magát még mindig kiegyezeshűnek képzelő nemzeti párt ily hatalmas működést fejt ki az ő eszméi erősítésében, az ő politikája megvalósulási útjának egyengetésében. S méltán, mert igaz ami igaz: ha megbolondultak az ugynevezett mérsékelt ellenzéken és sárkányfogát vetnek, e vetésből csak a szélsőbali felforgatás politikája láthatja hasznát.

Nemcsak lelketlenség, hanem szédélges, amit különösen a Kossuth-kultuszal üznek. Szemforgató képmutatással hirdetik, hogy a Kossuth-imádás s a király iránti hűség megférnek egymással. Hiszen elhiszszük, hogy ők ezt így szeretnék, de sokkal eszelebb emberek, hogy sem elhíhetnék. Kossuth maga számtalanszor tett kijelentése szerint egy élő tagadás és tiltakozás akar lenni a kiegyezés s a megkoronázott király uralkodásának törvényessége ellen. A nemzeti párt képmutató okoskodása ugyan elválasztani akarná a mostani Kossuthot az 1848. előttitől s azt állítja, hogy adorálása csak a régi Kossuthnak szól. De hiheti-e, hogy a félrevezetett nép képes lesz ily megkülönböztetésre, mikor naponként hallja, mily páthosszal cziczomázzák a régi Kossuth alakját, szemkápráztató fényességüvé az 1848. előtt működött nagyságok érdemeinek idegen tollaival! Hova vezet ez a tulás a mondva csinált bálványi máadásában! S emellett párhuzamosan halad a modor, amelylyel a királyról beszélnek. Egyik nap szemére hányja ez ellenzéki lapok egyike a királynak, (arra a hirre, hogy a sok inzultus miatti neheztelés tartja őt távol tőlünk egy idő óta!) hogy ugy-e de a magyar civillista megkapásáért nem haragszik? Másnap pedig önálló magyar sereget követel azon indokolással, hogy ha egy jövő katasztrófa elsodorja is a trónt, de a nemzet élni akar, s lelketlenség a dinas-

tiától, ha a maga esetleges bukásába a nemzetet is magával rántani akarja. Szabad így beszélni akkor, midőn ugyanazon szuszra a magyar nemzet királyhűségét hánytorgatja? Ily beszéd nem kompromittálja-e örökre a király előtt, a külföld előtt hagyományos hűségünket s nem ad-e igazat ellenségeinknek, akik azt kétségbevonni merészlik?

S míg így kergetik a »nemzeti« párti lelkiismeretlen ujságok a nemzetet ismeretlen veszedelmek felé, addig a pátronusok a képviselőházban »dolgoznak«. S pedig hogyan? Van egy jóra való kormányunk egy kitünő erővel, **W e k e r l é v e l** élén, minden garanciájával a nemzet javára jól végzendő működésnek s ennek folytán hosszú fennmaradásának. Hát a »nemzeti« urak egyáltalán nem hagyják dolgozni e kormányt. Dolguk egyszerűen az, hogy a kormányt nem engedik dolgozni. November óta tart a költségvetési vita s vége még mindig beláthatatlan.

Ha ez tovább is így megy a rombolás kultuszának terjesztésével, a király iránti tisztelet s hűség érzelmének megvesztegetésével, a kormány működésének lehetetlenné tételével — félünk a közhangulatnak olyan elfajulásától, mely ezt a szegény hazát katasztrófába sodorhatja. Lehetetlen, hogy **A p p o n y i** és tábor-kara, mely e veszedelmes taktikát kezeli, ezt be ne lássa. Vigyázzon Apponyi Albert gróf, míg nem késő, s vessen féket ujságíróinak őrjöngő szájába, s ne engedje forralni tovább a szenvedélyeket, mert ezek vad áradása az álmodott Kapitolum helyett a — **t a r p e j i s z i k l á r a** sodorhatják őt magát!

Belföld.

A bodajki mandátum.

A képviselőház állandó igazoló bizottsága **V a d n a y** Károly elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette **A t z é l B é l a** b. Fejérmegye bodajki választókerületében megválasztott képviselő megbízó levelét. A bizottság a megbízó levélül szolgáló választási jegyzőkönyvet mind tartalmára, mind kiállítására nézve **k i f o g á s t a l a n n a k** találván, Atzél Béla bárót, a kérvényezésre megállapított 30 nap fenntartásával, **i g a z o l t** képviselőnek jelentette ki s erre vonatkozó jelentésének a ház elé terjesztésével **R a g á l y i** Lajos bizottsági jegyzőt bizta meg.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

— április 8.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Molnár Antal, Josipovich Géza, Bernáth Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: **W e k e r l e** Sándor miniszterelnök, **Fejérváry** Géza br., **Szilágyi** Dezső, **Tisza** Lajos gr., **Josipovich** Imre.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket. — Kiadták a bizottságoknak.

Remete Géza interpellációt jelentett be a zalaegerszegi pénzügyi igazgatóság eljárása tárgyában a pénzügyminiszterhez. — Az interpelláció az ülés végére marad.

Következik

a honvédelmi költségvetés tárgyalása.

Ernuszt Kelemen az elmondottak után még csak néhány megjegyzést szándékozik tenni. Mindamelllett azon reményének ad kifejezést, hogy közvetlenül utána szólni fog a miniszter is, mert bár az ő alter egoja, **Pulszky** már nyilatkozott, mégis tudni akarnák a miniszter véleményét is a felvetett kérdésekre. Attérve magára a költségvetésre, örömmel látta a folytonos takarékossgot, de viszont konstatalja a költségek állandó emelkedését. Azt panaszolja, hogy a honvédtiszteknek még mindig nincsenek meg azon előnyeik, amelyekkel a közös hadseregheli tiszték dicsekedhetnek, pedig a tisztekhez fűzött igények ott vannak a méntelepi lovasság, amelylyel ott vagyunk, ahol voltunk. Remélhetőleg tesz erre nézve a miniszter előterjesztést, amint azt kilátásba helyezte. Ott van a katonai igazságszolgáltatás kérdése, amely még mindig csak ott van, a hol volt. A reformot létesítsék először a honvédségnél; ha ott beválik, akkor majd beviszik a közös hadseregbe is. Sürgeti a honvédség számára a technikai csapatokat és a tüzérséget. **Elismeri** és dicsérettel emeli ki a miniszter buzgóságát, odaadását a honvédség kiképzése körül, de viszont kénytelen konstatalni, hogy a honvédség szellemére a miniszter nincs jó befolyással. Hosszasabban polemizál **Pulszky**val, majd konstatalja, hogy ők a **Ludovika-akadémiában** életbe léptetett reformokban és hasonló dolgok mindenikében egy-egy a véderőhöz hasonló reformot, egy-egy újabb merényletet látnak és azért tiltakozik ő és pártja a hasonló dolgok ellen. (Élénk helyeslés balfelől.) Elfogadja a költségvetést. (Zajos éljenzés balfelől.)

Pulszky Agost személyes kérdésben reflektál **Ernuszt** szavaira. Konstatalni kívánja, hogy ugy a delegációban, mint mindenütt szólót és társait hazafias szempontok vezették egyedül. Ilyen szempontok szerint járt el mindig, még mikor mint ellenzéki delegatus is vett részt a delegációban. (Derűtség balfelől.)

Hock János: Már tul megy a személyes kérdésen!

Elnök: Igen is: nem, különben én figyelmeztetném! (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Pulszky Agost ezeknek elmondását szükségesnek tartotta. (Helyeslés jobbfelől.)

Ugron Gábor a miniszter működését nemcsak nem tartja szerencsésnek, de sőt egyenesen a legveszedelmesebbnek. Ezt a tárczát odaadó buzgósággal kell kezelni és nemcsak lépcsőül egy magasabb állásra. Mi lehet egy honvédelmi miniszter ambíciója, az-e, hogy közös hadügyminiszter legyen, vagy az, hogy a honvédség alatta virágozzék? Ehhez kétség nem férhet, de ahhoz sem, hogy **Fejérváry**nak e kettő közül nem a honvédség virágása az ambíciója. Alatta a honvédség elvesztette önállóságát és tartalékává lett a közös armádiának. Holott az lenne rendeltetése, hogy a keretrendszer kellő keresztülvitele mellett a honvédséget teljesen önállósítsa. E rendeltetéssel szemben **Fejérváry** a honvéd-

ségből a közös hadsereg utáztatát formálja, eltörli önállóságát, a magyar szellem helyébe bele viszi a német szellemet, meghonosítja és megtartja a honvédségben az eltörölt kinzásokat, a honvédtisztek előléptetését nem könnyíti meg, sőt nehezebbé teszi a közös hadsereg tisztjeinek áthelyezésével a honvédség keretébe. (Tetszés balfelől.) Mindennek másképp kellene történnie. Es ki kellene küszöbölni a honvédtisztek között lábra kapó besugási rendszert, amely már nem egy tisztnek az előléptetését hátráltatta. Mindezek fölött pedig a katonai büntető eljárást kell reformálni, amely kérdésben pedig Horváth Boldizsar óta senki egy lépést sem tett. Hosszasabban eseteli a jelenlegi katonai bíraskodást, s azt mondja, hogy csak restelkedhetünk, ha nálunk még ma is a kiszolgáltatásnak ilyen módja divatozik. Legalább a honvédség részére refermálják mentől hamarabb a jogszovalttatást, itt nem vonhatja kétségbe senki souverén jogainkat. Utal a külföldi humanusabb katonai büntető eljárásokra, a reformhoz ajánlja a bajor példát, ugys mindig német példák után indulunk, az sokkal liberalisabb a mienknél. Ott van a hadseregben becsület-bíróság. A törvényhozás elkerülésével ítélünk a legdrágább kincs, a becsület fölött. Rátér a Ludovika-akadémiára. Helyteleníti, különösen stratégiai szempontból, hogy a legfontosabb tárgyakat német nyelven tanítják. Kérdi a honvédelmi minisztertől, mi az oka, hogy a törzstiszti tanfolyamon több tárgyat német nyelven adnak elő? Egy kis nemzet annyira idegen nemzet közt, nemzeti erejének egyetlen parányát sem vesztegetheti el. (Helyeslés balról.) A germanizációt ki kell irtani a honvédségből. A katonai tiszti akadémia felállítása szorosán összefügg a honvédség nevelésével. Kell, hogy a magyar nemzet külön állása a hadseregben is kifejezésre jusson. Az erőnek szabad kifejtése ez. Igaz, hogy a magyarok a hadseregnek 47%-jét szolgáltatják, míg Ausztria 53%-jét. Hiszi, hogy a csatában ezt a 6 perzent differenciát dicsőséggel fogják kiegyenlíteni. Kérdi, hogy miért nem egészítik ki a honvédséget technikai csapatokkal. Az is, hogy a honvédségnek nincs törzs-kara, bizonyítja, hogy a honvédség alárendelt szerepet játszik.

Eötvös Károly: Mégis német a német.

Ugron Gábor: Határozati javaslatot terjeszt be aziránt, hogy a honvédség egy év lefolyása alatt tüzéséggel és műszaki csapatokkal szereltesék fel. Nem viseltetik bizalommal a honvédelmi miniszter iránt, de bizik a honvédség jövőjében s ezért a költségvetést elfogadja. (Zajos, hosszantartó éljenzés balról.)

Zaj az öreg honvédek közt.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, április 8.

A magyarországi összes 1848—49-es honvédegyesületek az új városháza tanácsterm-

ben ma d. e. 10 óraker rendkívüli országos közgyűlést tartottak, melynek egyetlen tárgyát az képezte, hogy a budavári honvédszoborleleplezési ügyében, mely leleplezés a múlt őszszel a Hentzy-szobornak ez alkalomból tervezett megkoszorúzása miatt megindult mozgalmak folytán elmaradt, — most végleg döntsenek. A közgyűlésen összesen 91 egylet 160 taggal vett részt.

Elnök Degré Alajos, alelnök Krudy Gyula, jegyző Mikár Zsigmond és Borszék Soma. A gyűlésen megjelent Tisza László, az országos honvédegylet elnöke is.

Krudy bizalmatlanságát akarja kifejezni Tisza iránt és helyette más elnököt kíván, de ezt szerinte tudtára is kell adni Tisza Lászlónak. Szentgyörgyi Imre tiltakozik az eljárás ellen. Egyszerűen Degré foglalja el az elnöki széket. Ez elég. (Helyeslés.) A közgyűlés azonban Krudy indítványát elfogadta és két tagot küldött ki Tisza Lászlóhoz, hogy neki tudtára adja, miként Tisza Lászlót nem öhajtják elnökül és tekintettel a közhangulatra, innét távozzék, engedje át helyét Degrének. A két tagu bizottság visszatérvén, Csolnok referált a Tisza Lászlónál törtétekről. Tisza László kijelentette, hogy igenis átengedi helyét Degrének, de előbb nyilatkozni akar a gyűlés előtt! (Közbekialtások: Nem kell! Maradjon! Degré foglalja el az elnöki széket!)

Miután Tisza László beizente, hogy erről a nyilatkozásról is lemond és rögtön el is távozott; Degré végre elfoglalta az elnöki széket és nyugodtságra intette a bajtársakat. Pechata Imre azt indítványozta, hogy a királyhoz hódoló feliratot intézzen a közgyűlés. (Általános, élénk helyeslés.) Ezután Krudy Gyula azt az indítványt teszi, hogy az ünnepély május 21-én legyen. Kleger ellenindítványt tesz, hogy az ünnepély június 8-án legyen. Szentgyörgyi Imre tekintettel a pünkösdi ünnepekre, május 20-ra kívánja helyezni az ünnepélyt. A közgyűlés majdnem egyhangulag május 21. mellett, mint Budavár visszafoglalása emléknapja mellett nyilatkozott. Erre a napra tüzetett ki az ünnepély, melyre az egész nemzet meghívatik.

Elnök indítványára elhatározták, hogy a királyt nem hívják meg, mert ezt személyhez intézett meghívóban nem lehet tenni. De meghívják a közös hadsereket, a honvédséget. Minden egylet küldjön koszort a szoborra. Tray József komáromi polgármesternek azt az indítványát, hogy az osztrák harcok sirja is megkoszorúztassák a temetőben, a közgyűlés vissza utasította.

A részletes programot a végrehajtó-bizottság dolgozza ki. A szónokok csak 48-as honvédek lehetnek. Végül megválasztották a végrehajtó bizottságot.

Városi közügyek.

Sorrendje

az Arad sz. k. város törvényhatósági bizottsága által 1893. ápril 12-ik napján d. u. 4 óraker tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

38. Pénztár-vizsgálati jegyzőkönyv.

39. A tanács jelentése Kiss István által emelt új épület közszégi adómentességének engedélyezése iránt.

40. Özv. Lengyel Györgyné kérvénye se-gélyben és halotti negyedben való részesítése iránt.

41. A nyugdíj-bizottság jelentése Gruber Gyula által igényelt nyugdíj iránt.

42. A gazdasági-szék jelentése a Putarity Gábor és társainak bérbeadott nagykaszálóbeli területből az ott átvonuló érdemrét képező 2-335/1100 hold bérösszegének megállapítása iránt.

43. U. a. nagykaszálóbeli legelőhöz vezető u. n. régi csordahajtó-utnak megnyitása iránt.

44. U. a. az idénre tervezett csatornázási és kövezési munkák, valamint az erekhez szükséges kövek beszerzése iránt kitűzött árlejtések eredményéről.

45. A tanács jelentése a Deák-Ferencz- és Kápolna-utczák feltöltésére, csatornázására és átkövezésére nézve kidolgozott kiviteli tervek jóváhagyása iránt.

Arad, 1893. évi április hó 8-án.

Kiadta:
Institőrís Kálmán,
főjegyző.

Arad a mult hóbán.

— Polgármesteri jelentés. —

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az 1893. évi márczius hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A közegészségügyi viszonyokban az előző havhoz arányitva némi javulás jelentkezett. A halálozások száma 4-el csökkent s a betegüléseké is alább szállott. A felmerült betegülések közül a tüdők hurutos- és gümökóros betegségei jentkeztek leggyakrabban. A difteritisz-járvány gyéren jött elő, a súlyosabb esetek azonban gyakoriabbak voltak. Bejelentve volt difteritisz 21, croup 3. Elhalt difteritiszben 8, croupban 2. A difteritisz betegék közül az 1—5 éves korukra esik 14, 6—10 évesekre 2, 11—15 évesekre 3, azonfelül 2. Városrészek szerint megbetegült a belvárosban 18, Pernyáuban, Sarkadban, Ujtelepen 11. A mult hóbán már szünőfélben volt kanyaró-járvány teljesen megszűnt. Más fertőző betegségeket közül a vörheny 6, a ruri-cella 2, a tiphus 2, a vérhas 2 esettel volt bejelentve. A járványos fültő-mirigy-lob Gájban 9 iskolás gyermeknél merült fel. A trachomás betegék száma volt februar hó végén 8, szaporodott 3, gyógyult 1, ápoltatott a kórházban 10, helybeli 5, idegen 5. Elhalt össze-

TÁRCZA.

— Április 8. —

A hétről.

— Krónika versben. —

Az Isten is csak semmiből
Teremté a világot,
S ezernyi dolgot alkotott
A milyent seh'se látott.

Lehelletéből lön a fa,
A százféle növényzet,
Kezével egyet inte és
A Minden az övé lett.

Szemének fénylő sugara
Villám lett kacskaringós,
S egy röpke gondolatra a
Gyógyfürdő kutya — timsós.

De nékem, aki nem vagyok
Se Isten, sem poáta,
Bizonynyal duplán karmoland
A krónikázó kréta.

No de Isten is semmiből
Teremté a világot,
S ezernyi dolgot alkotott,
Amilyent sohse látott.

Megpróbálom hát én is így
A semmit szedni versbe
S elmondani a gyászt, a vészt,
Mi jócskán van kezembe.

A hét a gyász, a pusztulás,
Örök enyészet képe,
S ez vágta csacska tollamat
Sötétjével kettébe.

Gyász vonta be a vármegyét,
Gyász, mely a szivekig hat,
S a melyet a futó idő,
Feledésbe nem ringat.

Meghalt Joneszku főügyész,
Barátja a magyarnak.
Kitől tanulhatnak azok,
Kik „dákóznik” akarnak.

Magyar föld szülte őt, magyar,
Az is fogadta sirba,
A mely fölött minden barát
Megáll zokogva, sirva.

Leroskadott, kiszenvedett,
A test nyugodni vágyott,
Hagyjátok el jó embereket
A zokszót, a sirámot.

A mag, amelyet elvetett,
Itt fenn életre kelve
Szolgálni fogja a hazát
Az újabb emberekbe!

Alig váltottunk gyászruhát,
Alig ébredtünk újra,
Midőn az ismert trombita
A „tüz van” jelszót fujta.

Egy városunk elhamvadott,
A tűz rombolta széjjel,
— Az isten, aki alkotott,
Pusztit is önkézevel.

Remegve száll a szóbeszéd
Besszélük: „Pécaska lángol”
S estére száz és száz család
Sir, ri a régi házról...

A régi ház helyén pedig
Üszök, korom tanyázik...
Irtóztató a kép, mely ott
A pusztulásba látszik.

... De vége már s a hogy eltűnt
A hét ezernyi bajjal,
Letün a balcsillagzat is
S talán derül ránk hajnal!

Kozák Manó.

munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni *Varga Józsefnél*, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (főút 6. szám.)

— **A hivatalos lapból.** A király ifj. *Krausz Adolf* eszéki nagyiparosnak közhasznú tevékenységeért a *Ferencz József-rend lovagkeresztjét* adományozta. — *Csathó Ferencz* debreczeni ítélőtáblai tanácselnököt pedig a kir. kuriához bíróvá nevezte ki.

— **Földrengés Aradon.** A föld mélységes gyomrának, az örök tűznek végezetig való harca tegnap délután szokatlan és érdekes fizikai tüneményben részesítette Aradot. Földrengést éreztünk, még pedig olyan erős kiadásban, melyhez hasonló Aradon és vidékén évtizedek óta nem volt tapasztalható. A földrengés délután 2 óra 52 perczkor következett be sőt, egymást közvetlenül követő lökésben nyilatkozott. A lökéseket egész tisztán lehetett egymástól megkülönböztetni abban akörülbelül 20--22 másodpercnyi időközben, mely alatt a nevezetes tüneményt tapasztaltuk. Az első lökés volt a legimpozánsabb. Mintegy három szempillantásnyi pauza után jött a második, hasonlóan erős lökés és valamivel nagyobb vártatva a három utolsó, melyeket egész tisztán lehetett ugyan még észlelni, de erejük az első kettőhöz képest elenyésző gyenge volt. Az emberek az első rengés benyomása alatt nem tudták mire képzelni a dolgot. A házak megintogni látszóttak, az ajtók kinyitott szárnyai mozogtak, mintha szél lengetné őket, a padozat megbillent a lábak alatt, a függő lámpák csillár-üvegei csörrenve ütődtek össze, az óra a falon nagyot zökkent, a lovasut utasai, kik állva kocsiztak, inogva és ijedten nyultak a tetőről lecsüngő kapaszkodó után... Az embereket s zédülés fogta el, mint egy jó fajta katzenjammeres napon s késő estig mindenki nagy szenzációval ujságolta egymásnak: „Éreztad a földrengést?” És megindultak a véget érni nem akaró beszédek, melyek egytől-egyig azon téma körül forogtak, hogy kinek miféle viszontagsága volt a 20 másodpercig tartó földrengés alatt, a mely szerencsére minden komolyabb veszedelem okozása nélkül elvonult felettünk, vagy helyesebben mondva: a alattunk. Hogy a város területén a földrengés valószínűleg különböző időig tartott, mutatja két buzgó előfizetők levele, kik az alábbi figyelmeztető sorokat küldötték be hozzánk: „Kérem b. lapjában felemlíteni, hogy ma d. u. 3 óra előtt fél percznél tovább tartó földrengés volt. Előfizető, *Orczy-utca.*” — „3 óra előtt 5 percczel 6 másodpercig tartott földrengés volt, érezhető a *Forray-utca* mentén. Tisztelettel *K.*” — Megemlítjük végül, hogy a földrengés délkeleti irányban haladt s leginkább a város házában, a kincstári palotában, az arad-csanádi vasuti palotában, a megyeházában s a nagy köruton volt észlelhető. A kincstári palota emeleti helyiségében oly ereje volt az első lökésnek, hogy az ott dolgozó hivatalnokok rémülten szaladtak le a földszintre, majd az utcára, megtudakolni, mi mozgatja a hatalmas, erős épületet.

— **József Agost főherceg új kamarása.** A király *Szirma József* huszárfőhadnagyának, *József Agost* főherceg kamarásának ezen állásától saját kérelmére történő felmentését és helyébe gróf *Pálffy Sándor* huszárfőhadnagyának a főherceg udvartársasága kamarási minőségben való beosztását elrendelte.

— **A Jókai-jubileum.** Aradváros közönsége első helyet akar elfoglalni a koszorus író félszázados írói jubileumát megünnepelő városok között, mit legjobban bizonyítanak a Kö-

cseny-Egyesület tegnapi választmányi ülésén felvetett indítványok, melyeknek elsőjét *Szóllósy Károly* titkár tette meg. Ő a nagy napot október hó 10. és 11-ikén óhajtaná megünnepelni. És pedig kedden este diszlelő adást a színházban, szerdán délelőtt diszünnepelet a városháza nagytermében szavalattal, zenével, emlékbeszéddel, melynek megírására *Jánossy Béla* dr. gymnáziumi tanárt óhajtaná megnyerni. Az egyület átiratában *Jókai Mór* diszpolgárrá választását proponálná a közgyűlésnek; este pedig bankettet rendezne. *Jókai* nevét megörökítő alapítványt nem indítványoz, mintán ismeri az egyület gyenge anyagi viszonyait. A másik indítvány *Kovács Vinczézé*, mely sok tekintetben megegyezik az előbbivel. *Kovács* azonban pályázatot óhajt kiírni *Jókai* érdemeit dícsőítő ódára, s a nagy íróról felolvasott jellemrajz lenyomatását úgy az évkönyvek mint az iskolák stb. számára. Le óhajtja festetni *Jókai* arczképét, s diszlelő adást műkedvelőkkel rendeztetni, még szeptember hóban, s a tiszta jövedelemből, melyet esetleg 100 drb. arannyal pótolnának, alapítványt óhajt tenni. Az egyület pedig a főváros ünnepélyén egy három tagú bizottsággal képviseltetni. Az indítványokat a választmány egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul, s azoknak bővebb megbeszélésére *Institóris Kálmán* főjegyző elnöklete alatt *Szóllósy Károly*, *Rozsnyay Mátyas*, *Kovács Vincze*, *Leszkay Andor* és *Bodányi Ödön* tagokat küldte ki. E bizottság rövid időn belül határozni fog az ünnepély programja fölött végérvényesen, s így nemsokára tudni fogjuk határozottan, hogy mikép ünnepli a vértanuk városa legnagyobb íróját félszázados írói működésének évfordulója alkalmából!

— **A német császár Szögyény nagykövetnél.** A német császár és a császárné elfogadták *Szögyény* nagykövet meghívását a f. hó 13-án a nagykövetségi palotában adandó ebédhez.

— **Ezredéves kiállítás.** A kiállítási területen egyesek által létesítendő pavillonok és egyéb építkezéseket illetőleg már most élénk az érdeklődés. Minthogy a kiállítási terület végleges megállapítása előtt a kiállítási főépületeken kívül a magán-épületek és pavillonokra nézve is kellő tájékozással kell birnia a kiállítási országos bizottságnak, az igazgatóság lapunk utján is felkéri mindazon társulatokat, testületeket, czégeket és magánosokat, kik és a melyek a kiállítás céljaira szolgáló pavillonokat és egyéb építkezéseket, úgy nemkülönben kávéházakat, vendéglőket és efféléket terveznek, hogy ebbeli szándéukat az épület rendeltetésének és alapterületének megjelölésével a kiállítás igazgatóságával, folyó évi április hó 30-ig, közölni sziveskedjenek.

— **A hadosztályparancsnok előléptetése.** Mint biztos forrásból értesülünk, az eltávozott *Nemecsi* saltábornagy helyére kinevezett *Wanisch* vezérőrnagyot, kinek felsőbb parancsnoksága alá tartozik az aradi házi ezred is, a jövő hónapokban altábornagygyá léptetik elő. A népszerű vezérőrnagy kinevezési híret katonai körökben nagy örömmel fogadják.

— **Görögkeletiek ünnepe.** Gör. kel. román és szerb polgártársaink ma tartják a feltámadás, husvét ünnepét, mely az aradi templomban fényes szertartás mellett fog végbemenni. A gör. kel. román templomban hajnali 2 órakor lesz a feltámadás, délelőtt 9 órakor pedig ünnepélyes nagy mise. Mindketőn *Metianu János* püspök pontifikál fényes egyházi segédlettel. Hétfőn d. e. 8 órakor *Hamsza Agoston* protosynczel végzi a nagy misét. A gör. kel. szerb templomban

Alexis István lelkész mondja a nagy misét, a gör. katolikusoknál pedig *Teleszku György* esperes. A gáji román templomban szintén ünnepi istentiszteletek lesznek mindkét napon. Boldog ünnepeket kívánunk ó-hitű polgártársainknak!

— **Sorozás Borossebesen.** A borossebesi járásban szerdán kezdődik a sorozás, melyen a polgári hatóság részéről *Baross Ferencz* dr. megyei aljegyző elnököl.

— **Vasutátvételi szemle.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága tegnap délelőtt külön vonattal *Gurahonczra* utazott, hogy vásárlás céljából megtekintse a *Neufeld*-féle honczisori erdőrészeket és bejárja az erdei iparvasut-vonalat. A bejárás eredményét az igazgatóság legközelebb teljes ülésben fogja tárgyalni s mint hírlik, a megvétel tárgyában pártoló javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

— **Behívott tartalékosok.** Aradváros katonai ügyosztályához tegnap érkezett meg 59 aradi illetőségű 33-ik gyalogezredbeli tartalékos behívója. A behívók április 24-én kezdődő s részint 13 napra, részint pedig 28 napra terjedő fegyvergyakorlatra szólnak. A tartalékosok a várban szállásoltatnak el.

— **A csángók állampolgári esküje.** A gyoroki csángók ma teszik le a magyar állampolgári esküt, mely honosításuknak immár utolsó mozzanata. Az eskü kivételére *Szathmáry Gyula* alispán, *Ortutay Gyula* központi főszolgabíró és *Baross Ferencz* dr. megyei első aljegyző ma reggel gyorokra utaznak.

— **Utczaseprési kerületek.** Aradváros tanácsa az utczaseprés rendezése tárgyában a kapitányság és a tisztvi orvosi hivatal előterjesztésére elfogadta a kerületi beosztást. A város nyolc utczaseprési kerületre osztott. Az új rendszer már ki van próbálva s jelentékeny munka és időmegtakarítással jár.

— **Még egy hét!** Figyelmeztetjük az adóhátralékosokat, hogy tartozásaikat még e hét folyamán fizessék be, mert különben a jövő évben nem birnak választói jogosultsággal.

— **Uj postamester.** Levelezők írja: *Világosi* postamesterré a Nagy-Szalontára kinevezett *Horváth Béla* helyébe, *Petrenelli Arpád* tokaji postamester neveztetett ki s a ki állását f. hó 4-én már elfoglalta.

— **Katonai lövölde Borosjenőn.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a *Borosjenői* erdőnek a honvédségi lövölde céljaira szolgáló 600 méter hosszú és 75 méter széles 7 holdnyi erdőterület az erdő-üzemtervtől eltérőleg egyszerre letaroltassék.

— **Hírek a megyéből.** *Szabadhelyen* — mint levelezők írja — tegnap este egy zsindeles ház égett le. A tüzet hamarosan elfojtották, s így a nagyobb veszélnek yelejét vették. — *Vaskóhról* írja tudósítónk, hogy onnan egy *Boldog György* nevű nyomtalanul megszökött. Nyomozzák. — *M. Pécskán* *Sebestyén Gyomozdák* lakos — mint levelezők írja — husvét másodnapján locsolkodni ment, s itt állapotában 180 frtot tartalmazó erszényét elvesztette. Társainál házmotozást tartottak, de eredménytelenül. — *Gyulán* — mint értesülünk — *Wertheim Simon* odavaló kereskedő kárára az ablak felfeszítése után 100 frtot loptak el ismeretlen tettesek. — *Jószáshelyen* *Dimnák András* — mint tudósítónk írja — *Straszer Lajost*, fellebbvalóját revolverrel akarta kancziojának kiadására kényszeríteni. Bűnös tagad, sőt a corpus deliktiként szereplő revolvért is eldugta. A jelentés illetékes helyen megtétt.

— **Megszökött munkások.** *Asilingyi* járkosi erdőben lévő *Munk*-féle fagyárban hatvan munkás beszüntette a munkát és megszökött. A munkások *Pécska* község felé vették utjukat s bár csendőrség üldözte őket, Aradig jutottak. Itt a csendőrség 55 munkást letartóztatott. A munkások kihallgatása folyik.

— **Közegészségi hiányok.** Az aradi kapitányi hivatal megállapította, hogy a külvárosok-

közgyűlést, melyre a kar tagjai ezenel tisztelettel meghívattak. T á r g y 1. A parancsnokság évi jelentésének elintézése. 2. A kar számadása és vagyonmérleg tárgyalása, valamint a számvizsgáló bizottság jelentése feletti határozat. 3. Ez évi költségvetés megállapítása. 4. A szolgálati szabályzatok végérvényes megállapítása. 5. A parancsnokság által javaslatba hozott tiszteletbeli tagok, illetve parancsnokok megállapítása. 6. Egyéb indítványok tárgyalása. A karparancsnokság.

— **Meghívás.** Az „Első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület” elnöksége ma, vasárnap d. u. 4 órakor gyűlésterme helyiségében (Szabadságtér 11. sz. I. em.) választmányi ülést tart, mely alkalommal új tagok is felvétetnek. Az elnök s é g.

— **A Kölcsey-egyesület ülése.** A Kölcsey-egyesület tegnap délután tartotta választmányi ülést V ar j a s s y Arpád elnöklete alatt. Ez ülésen a muzeum biztosítására vonatkozólag végérvényes határozatot hoztak. Ugyanis minden termet 3000 frtig biztosítanak s a szünidő folyamán katalógust fognak kinyomatni. A pénztári jelentés tudomásul szolgált. Az egyesület helyisége az aradvidéki tanítóegylet számára olvasótermül át lett engedve. A talpasi iskola a küldött segélyt átíratban megköszöni. Tudomásul vétetett. A millenniumi bizottság átírt ez egyesülethez, s közreműködését kérte, mire a szabadságharczi ereklyemuzeum egyrészenek felküldéscsát határozta. Kassa polgármestere megköszöni a küldött Zichy-képeket, az EMKE deési közgyűlésén a képvisellel R o z s n y a y Mátyás és M á r k i Sándor dr tagokat bizták meg. A soborsini iskola 50 frt segélyt kér, mit feltételeken adott meg a választmány. Az új tagok felvétele után Nesznera Aladár indítványozza, hogy az ereklyemuzeum továbbterjesztése érdekében hasson oda az egyesület, hogy a következő országos honvédegyülés Aradon tartassék meg. Elfogadtatott. L e n d v a y Sándor budapesti írók közreműködésével estélyt óhajtt rendezni, melynek tiszta jövedelme az ereklye muzeum adóságának törlesztésére fordíthatnák. A tárgy még megvitatás tárgyát képezendi. Ezzel az ülés véget ért.

— **Enekpróba és választmányi ülés.** Az aradi alegyület április 11 én, kedden este 8 órakor énekpóbat, mely után rendes havi választmányi ülést tart, Templom-utczai rendes helyiségében. Az elnökség felkéri a választmányt és működő tagokat minél számosabb megjelenésre.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter az aradi csizmadiák és cipészek szakegyletének alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Az aradi I. magyar nyelvtérjesztő betegsegélyző és temetkezési egyesület f. 1893. évi április hó 9-én d. u. 5 órakor Kossuth utca 5. sz. alatti külön helyiségében választmányi ülést tartja. 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. néhány egyéb indítványok. 4. Új tagok felvétele. Melyre az összes választmányi tagokat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.**

— **Az aradi I. „Concordia” betegsegélyző és temetkezési egyesület saját helyiségében f. hó 29-én d. u. 3 órakor rendes választmányi ülést tart, a amelyre a tagokat ezuttal is tisztelettel meghívja az elnökség. Tudatja az elnökség, hogy f. hó 15-éig felvételek eszközöltetnek beiratási díj nélkül. Jelentkezni lehet elnöknel, titkárnál, vagy bármely egyesületi tagnál. Klein Ignác elnök.**

— **Az aradi zsidó koma és gemiluth-cheszed egyesület f. hó 9-én d. u. 5 órakor, az isr. hitközség tanácsstermében rendes évi közgyűlést fogja megtartani, melyre az igen tisztelt tag urak ezennel tisztelettel meghívattak. Arad 1893. április hó 6-án. Kronstein József elnök, Krausz Jónás titkár.**

Színház, irodalom és művészet.

— **Róthy Laura**, az arad-várad színtársulat primadonnája Gödöllőre költözött, hol a nyarat tölti. Augusztus hó 20-án lép föl a várad színpadon először.

— **Leszkay András** színgazgató Budapestre utazott, hogy Tiller Mór és tsainál megrendelje „A dolovai nábo”-ban szereplők jelmezeit. Többek között négy plaine parade huszártiszti egyenruhát készített.

— **„Az én ujságom”, P ó s a Lajos e** kitűnő gyermeklapja IV. évfolyamából most jelent meg a 15-ik szám, sok szép képpel, versikével és elbeszéléssel. A szerkesztő szigorú gondnal válogatja meg mindazt, a mi a lapban megjelenik s

az irodalomnak színét javát csoportosítja maga körül, hogy magasztos hivatásának megfelelően, hogy a gyermekeknek csak szepet, jót nyújthasson. „Az én ujságom” ára egy évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt, megjelen minden vasárnap. Melegen ajánljuk a szülők és gyermekbarátok figyelmébe.

Táviratok.

Uj államtitkár.

Budapest, április 8. (Saj. tud. táv.) Legközelebb megjelenik Miklós Ödön földmívelésügyi államtitkári kinevezése.

A földrengés.

Makó, április 8. (Saj. tud. távirata.) Ma d. u. 3 óra körül kisebb, néhány másodpercig tartó földrengés volt.

Szeged, április 8. (Saj. tud. távirata.) A földrengés két ízben volt észlelhető, az első erősebb volt, úgy, hogy egyik templom tornya megingott, néhol pedig a gyengébb házak megrepedeztek.

Eszék, április 8. (Saját tud. táv.) Erős, körülbelül fél percig tartó földrengés volt.

Mohács, április 8. (Saját tud. táv.) Ma délután 2 órakor óriási szélvihar dühöngött. 3 órakor a szél elcsendesült, de mintegy ötven másodpercig tartó földrengés következett a szélcsend után rögtön. Körülbelül 12 perc múlva érezhető volt a második lökés, mely föld alatti bömbléssel ismétlődött. Az órák megálltak, a képek a falról lehullottak, azobák butorzata felfordult, néhány ház megrepedezett, több kémény bedőlt.

Az egyházpolitika mellett.

B.-Gyula, április 8. (Saját tud. táv.) Békés megye nagy lelkesedéssel szavazott bizalmat a kormány egyházpolitikájának.

A birodalmi gyűlés munkarendje.

Berlin, április 8. (Saj. tud. távirata.) Mielőtt a birodalmi gyűlés a katonai javaslat második olvasásához fogna, előzőleg még el fogja intézni Menzer interpellációját a belföldi dohánytermelést illetőleg és le fogja tárgyalni az uzsoratorvényit is.

A két éves szolgálati idők.

Berlin, április 8. (Saját tud. táv.) Félhivatalos levelezésekben most már elfogadhatónak nyilvánítják Liebernek a két éves szolgálati idő behozatalára vonatkozó indítványát. Ez indítvány értelmében a két éves szolgálati idő a törvény hatályának tartamára, tehát 5 évre állapíthatnák meg, egyuttal elhatároztanék, hogy a kiszolgált legénység haladéktalanul a tartalékba soroztassék; a szabadságolás első évében azonban a kivándorlásra vonatkozó engedély megtagadható legyen.

Szerbia helyzete.

London, április 8. (Saját tud. táv.) A „Daily Chronicle” belgrádi levelezőjének tollából cikket közöl, melyben kifejti, hogy a helyzet Szerbiában rendkívül komoly. Az ország forradalom küszöbén áll. A regenseket el fogják kergetni.

Szoczialista katonák.

Brüssel, április 8. (Saját tud. táv.) J a n s o n képviselő Gentből levelet kapott, melyben felkéri, hogy a Tournauban állomásozó ezred néhány, magát szoczialistának vallott katonája ellen elrendelt fegyelmű büntetés miatt interpellációt intézzen a kormányhoz.

Halászkok és tüzérség.

Altona, április 8. (Saját tud. távirata.) Öt helgolandi halászt az esküdtszék elé állítják, a miért a Helgolandban állomásozó tüzérség ellen kikeltek.

Fosztogató asszonyok.

Milano, április 8. (Saj. tud. távirata) Sant-Albertoban tegnap este mintegy 200 főből álló asszony sereg kifosztotta a péküzleteket a katonaság azonban csakhamar helyreállította a rendet.

Leégett olajgyár.

Donai, április 8. (Saját tud. távirata.) Mult éjjel a gusilloni olajgyár leégett; a kár 500,000 frt.

Sztrájkoló munkások.

Cadix, április 8. (Saját tud. távirata.) A sztrájkoló munkások közt nagy a nyomor; tegnap este kifosztották a pék műhelyeket; a hatóság a rendőrség szaporítását kérte, mert további erőszakoskodásoktól tarsanak.

Egy finn tudós hagyatéka.

Halsingfort, április 8. (Saját tud. táv.) A Párisban nemrég elhunyt finn tudós összes gyűjteményeit és egy milliónyi vagyonát Finnországnak hagyta.

Közgazdaság.

Aradi gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, április 8.

(S. ss) Budapestre és Bécsbe történt jelentékeny mennyiségű gabonaszállítások lanyha üzletmenetet okoztak s árcsökkenést eredményeztek. Ha malmaink és kereskedőink még tartózkodóbban viselkednek a csekély behozattal szemben, a további árcsökkenés nemcsak kizárva nincs, hanem nagyon is valószínűnek látszik. Buza és tengeriben csekély volt a behozatal a földmívelők mezei munkája miatt, de ezen csekély kinalathoz is kevés volt a vevő. Rozs, zab és egyéb gabonanevekben lanyha irányzat és változatlan árak mellett csekély számú kótés történt.

Aradon és Uj-Aradon elkelt:

1500 mm. buza 7 frt — 7 frt 10-ig.
800 mm. tengeri 4 frt — 4 frt 15-ig.
150 mm. rozs 5 frt 50—5 frt 60 ig méter-mázsánként.

— **Eredményes felszólalás.** Az „Aradi Közlöny” husvétii számában felszólalt azon, a kereskedőkre nézve hátrányos intézkedés ellen, hogy a vasuti szállításnál minden darab árura rá kell irni a feiadási állomás nevével felszólalást az aradi kereskedelmi és iparkamara figyelmébe ajánlottuk első sorban. Felszólalásunknak kellő eredményes íslet., mert, mint bennünket értesítettek, mátfófogva a magy. kir. államvasutak vonalán feladott árakra a feladási állomást nem kell rá irni, amely hír az aradi kereskedővilág osztatlan helyeslésével találkozik.

— **Az aradi közuti vaspálya a következő új menetrendet bocsátotta ki: 1893. évi április 9-iktől további intézkedésig kocsijaink indóháztól Buzsáig délelőtt 7, 8 és 12 órakor, délután 3, 4, 5 és 6 órakor közleked-**

nek. Az indóháztól a városba az első koci reggel 4 óra 30 perczkor, az utolsó koci a pesti vonat indulása után mintegy 9 óra 20 perczkor indul.

- Katonai lóvásár. A harmadik honvédszáz ezred pótlóvázó bizottsága május 5-én az aradi huszárlaktanyában lovakat vásárol. A lovak legkevesebb 156 czm. magasak s 5-7 évesek lehetnek.

- Takonykór. Aradon tegnap Ottlakan Ilie földmives két lován a takonykór megállapított. A fertőző kóros lovakat a gyepteren megsemmisítették s a kór terjedése ellen az óvintézkedéseket foganatosították.

- Gyártelepek összeírása. A kereskedelmiügyi miniszter körrendeletileg hívja fel a hatóságokat, hogy a területükön levő gyártelepeket írják össze. Erre azért van szükség a miniszternek, hogy a gyárak termelése, szállítóképessége iránt tájékozást nyújthasson. A rendeletet Arad város tanácsa kiadta a rendőrkapitányi hivatalnak, hogy ez a kívánt összeírást eszközölje.

- Marhalevelek megsemmisítése. A földmivelési miniszter körrendeletileg közölte a törvényhatóságokkal, hogy a katonai lóvásáron vásárló bizottságot utasította, hogy csak is szabályszerű marhalevelekkel ellátott lovakat vásároljon, a marhaleveleket szedje be és semmisítse meg.

- Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi április. hó 7. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 48-49 krig. Öreg közép (páronként 300-400 kilogramm súlyban) 47-48 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 52-53 krig. Fiatal közép (pkint 251-320 klg. súlyban) 51.5-52.5 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 klg. súlyban) 49-50 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 48-49 krig. Közép (pkint 220-280 klg. súlyban) 48-49 krig. Könnyű (pkint 220 klg. terjedő súlyban) 47-48 krig. Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogramm felüli súlyban) 49-50 krig. Közép (pkint 220-260 klg. súlyban) 49-50 krig. Könnyű (pkint 220 klg. terjedő súlyban) 48-49 krig. Sertésleltetés szám: 1893. április hó 5-én volt készlet 140,094 darab. 1893. április 6-án felhajtattott: 4311 db. 1893. április. 6-án elszállított 1325 db. 1893. április 7-én maradt készletben 143,080 drb. - A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Szeszüzlet.

- Április 8. -

Ezen cikknek üzletviszonyai a múlt héten nem változtak. Az árak jó. tertások maradtak. Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.-, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beéértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

- Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. - Budapest, április 8. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, Faj, Irányzat, 100 kilogramm frt. Rows include Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Káposzta-repeze, Köles, and Solváryban hűtött.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1893. április 8.

Table with exchange rates: Magyar aranyjárdék 6%, Magyar aranyjárdék 4%, Magyar papírjárdék 5%, Magyar vasúti kölcsön, Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsátás.

Table with columns: Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsátás, Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsátás, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal, Temes-bánati földtehermentesítési kötvény, Temes-bánati földtehermentesítési kötvény záradékkal, Erdélyi földtehermentesítési kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar szőlődezmaváltási kötvény, Magyar nyereményorszjegy-kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák járadék papírban, Osztrák járadék ezüstben, Osztrák járadék aranyban, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank-részvény, Osztrák hitelintézet-részvény, Ezüst, Ca. és kir. arany, 20 frankos arany (Napoleonador), Német birodalmi márka, London, 20 márkás arany.

Szerkesztői üzenetek.

- L. H. (Arad.) Sem az egyik, sem a másik nem olyan jó, hogy felhasználhatnánk s így mindkettőt mellőzni vagyunk kénytelenek. - E. S. (Pécska.) A lapot megindítottuk, kérjük szives közreműködését. - H. O. (Arad.) Igen gyenge dolog, különben a thémaért magáért is kár tenné, tollat parazolni. - k. - a. (Arad.) Egy kis simulással, a hét valamelyik napján. A gölya meséljön törölnünk kell a végéről. - S. T. (Arad.) Eddig egyiket sem buzták ki. - B. R. (Arad.) Wallfishet pénzváltó intézete ad szivesen, míg a kszület tart. T. G. (Kalocsa.) Sajnálattal félre kellett tennünk, mert a mi közönségünket ez kevéssé érdekli.

Légtüneti észleletek Aradon.

Table with columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben (legmagasabb, legalacsonyabb), Hőmérséklet C° (legmagasabb, legalacsonyabb). Rows for April 1-7.

Table with columns: Hó és nap, Szél iránya, Felhőzet, Észrevétel. Rows for April 1-7.

Posgay Lajos dr.

Idegének névsora Aradon.

- Április 8. -

Fehér Kereszt szálloda: Francz J. igazgató, Nadrag. Arany Kulcs szálloda: Popescu Jun szerkesztő, Bukarest. German János gőzmalom-tulajdonos, M-Bodzás. Neuwirth György kereskedő, Budapest. Orschlegel Samuel, részöntő, B-Gyula.

KIS LOTTO.

Bécsi:

57, 86, 33, 27, 68.

Temesvári:

72, 7, 49, 6, 8.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyiltér.*

Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság Budapesten.

Az első hazai biztosító-társaság, mely kizárólag baleset- és munkásbiztosításokkal foglalkozik.

1.000.000 korona teljesen befizetett alaptőke.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság

Elfogad baleset elleni biztosításokat halálesetére, állandó- és mulé-

* Az esen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

kony munkaképtelenség esetére és pedig:

I. Egyénenkénti biztosításokat a hivatászerű foglalkozás közben vagy azonkívül ért balesetek ellen.

II. Mindennemű baleset biztosításokat szárazföldi és tengeri utazások tartamára.

III. Csoporthoz baleset-biztosításokat; IV. Szavatossági kötelezettségek biztosítását.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvény társaság baleset-biztosításokat 18-60 életévek közt a biztosítandó nemére való tekintet és orvosi vizsgálat nélkül a legjutányosabb díjak mellett eszközöl.

Több évi biztosításoknál rendkívül előnyöket nyújt.

Példa:

Egy ügyvéd, bankár, irodahivatalnok, kereskedő, tanító, pap, szerkesztő díjtételei z I. koczkázati szerint a következő biztosításokért és pedig:

5,000 korona után halál esetére a 0.50%/oo = korona 2.50.

15,000 korona után állandó munkaképtelenség esetére a 0.70%/oo = korona 10.50.

5 korona naponkinti kártalanításért ideiglenes munkaképtelenség esetére a korona 1.40 korona 7-.

a biztosításnak egy évre való kötése esetén 20 koronát fizet,

a biztosításnak öt évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként korona 18.- fizet,

a biztosításnak tíz évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként korona 16.- fizet.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság

Elvállalja továbbá szerényebb anyagi viszonyok közt élő egyének, mint tisztviselők, segédhivatalnokok, kisiparosok, munkások, stb életbiztosítását csekély heti díjfizetésekkel:

I. Halálesetre élethossziglan tartó díjfizetéssel;

II. Halálesetre korlátolt tartalmú díjfizetéssel;

III. Halál- és élet esetére korlátolt tartalmú díjfizetéssel;

IV. Gyermekek (kiházasító) biztosításokat korlátolt tartalmú díjfizetéssel.

Példa:

Egy 30 éves egyén az I. táblázat szerint 20 fillér (10 kr) heti díjért biztosíthat halál esetére 316 korona (158 frt) tőkét, 40 fillér (20 kr) heti díjért 2x316=632 korona (316 frt) tőkét, 60 fillér (30 kr) heti díjért 3x316=948 korona (474 frt) tőkét, 1 korona heti díjért 5x316=1580 korona (790 frt) tőkét.

Bővebb felvilágosításokat a prospectusok nyújtanak, melyek a társaság igazgatóságánál, továbbá az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság - a Bécsi Biztosító társaság és a Magyar-Francia biztosító-részvénytársaság minden ügynökénél - mint a Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság képviselőinél - kapható az kívánatra bárki-nek ingyen és díjmentesen megküldik.

4004. k. h.

261 1-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 13808. sz. a. kiadott körrendelete alapján ezennel közhírré teszem, hogy maszlag- nek csakis a droguisták általi árusítása enged- tetik meg s annak eltartása, elárúsítása, vala- mint kiszolgáltatása körül a mérgekre fennálló szabályok a mérvadók.

Mindazon kereskedők tehát, kik üzletükben jelenleg maszlagot tartanak s annak elárusítá- sával foglalkoztak, a további árusítástól tizennel eltiltatnak s figyelmeztetnek, hogy ezen tilalom áthágása esetén az 1879. évi XL. t.-cz. 108. §-a értelmében fognak büntettetni.

Arad, 1893. évi márczius 31-én.

Sarlot Domokos, főkapitány.

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

asztali-

235 3-5

és

gyógy-víz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír **köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.**

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható **ARADON** minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 220 3-3

1893. április hó II-én kedden

dél előtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében

üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1893. évi január hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni. Weisz Dávid.

Értesítés.

Méiyen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe bátorkodom ajánlani a

tavaszi évadra nagy ruharaktáromat

mindennemű

férfi-, fiu- és gyermekruhákából.

Az eladásnál ezentul is eddigi, ismeretes elveimet követendém úgy a megbízhatóságban valamint az **árak nyugtányos megszabásában**, minélfogva minden tulfizetés előre kizártnak tekintendő. Ez árak következők: **Férfi öltönyök 8-25 frtig. Felöltöny 10-20 frtig. Fiu öltöny 3-12 frtig, gyermek jelmezek a legegyszerűbbtől a legpompásabbig 3 frttól 12 frtig.** Gyermekek és fiu felöltőkből óriási készlet minden árakban. Ezenkívül nagy raktáram van valódi

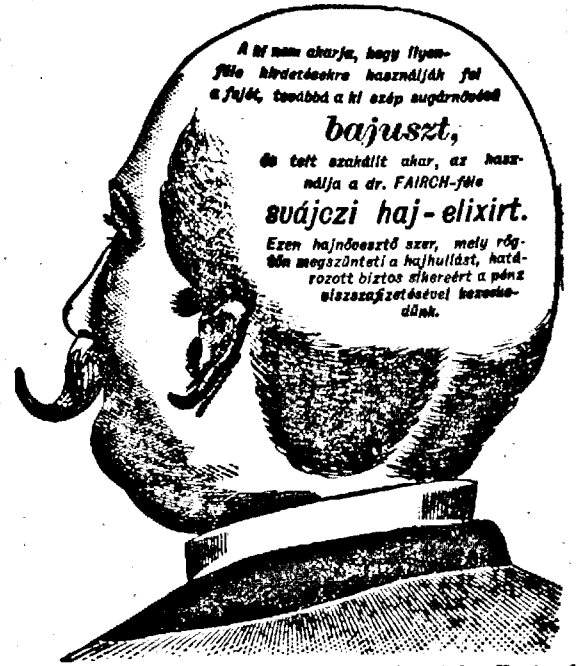
angol és brünni gyapjukelmékben

melyekből mérték szerint **24 óra alatt** a legújabb divat szerint jólálló és választékos szabásu öltözeteket készítek **20 frttól egész 40 frtig.** Tény, hogy **nincs nagyszerű kirakatom nagy tükör üveg táklákból,** de van a **legnagyobb raktáram** saját készítményű ruhákban, melyekért mindenkor kezességet vállalok. 244 2-3

Kiváló tisztelettel

MOSKOVITZ,

ARADON, a színházépületben.

Aki nem akarja, hogy ilyen-
féle hirdetésekre használják fel
a fejét, továbbá a ki szép augernővel

bajuszt,

és tett szakált akar, az használja a dr. FAIRCH-
féle

svájci haj-elixirt.

Ezen hajnövesztő szer, mely rö-
gön megszünteti a hajhullást, hatá-
rozott biztos sikerért a pénz
visszatérítésével kezelve-
dik.

Ára: 1 nagy tégely 2 ft, 1 kis tégely 1 ft 20 kr. Kapható

svájci Haj-Elixir

magyarországi főraktárban

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 8.

Szétküldés vidékre az összegnek készpénzben vagy levélbélyeg-
ben előre való beküldése esetén bárhova bérmentve és teljes
titoktartás mellett, vagy pedig utánvétellel bérmentetlenül.

16476-12

!! Olcsó üzleti papirzacskók nagyban !!

Uj üzlet megnyitás.

RÓNAY és BARTOS

fűszer, gyarmatáru, csemege és bor-
kereskedés

Arad, Szabadságtér, ó-színház épület.

Bizományi nagykereskedés.

Valódi francia champagnei pezsgőborok
nagykereskedése.

**Az első budapesti pálinka-
eszencia és áthergyár ösz-
szes gyártmányainak nagy-
kereskedése.**

Détsy György és Társa első kispesti gép-
olaj és kenőcsgyár összes gyártmányainak
kizárólagos nagykereskedése Délmagyaror-
szág és Erdélyre.

Gőzhengermalmi lisztek nagykereskedése.

Árjegyzék:

1 kiló	Jamaica kávé legfinomabb . . .	2	frt	—	kr.
1	" Cuba " " " " " . . .	2	"	—	"
1	" Mocca " " " " " . . .	2	"	05	"
1	" Gyöngy " " " " " . . .	2	"	08	"
1	" Pörkölt " " " " " . . .	2	"	10	"
1	" Aranyjáva kávé " " " " . . .	2	"	10	"
1	" Cuba másodrendű	1	"	85	"
1	" Mazsola elsőrendű	—	"	58	"
1	" Mazsola másodrendű	—	"	52	"
1	" Mandola friss elsőrendű	1	"	15	"
1	" Olaszmagyóró nagy	—	"	44	"
1	" Csokoládé valódi francia . . .	1	"	85	"
1 üveg	7 decziliteres francia cognac	1	"	80	"
1	" 3 1/2 " " " " " " " " . . .	—	"	75	"
1	" valódi francia pezsgő elsőrendű	4	"	20	"
1	" " " " " " " " " " " " " .	3	"	—	"
1/2	liter valódi jamaicai kitűnő rum . .	1	"	45	"
1/2	" belföldi finom rum	—	"	65	"
1	csomag tejgyertya elsőrendű . . .	—	"	45	"
1	" " " " " " " " " " " " " .	—	"	40	"
1 kiló	francia cacao elsőrendű	4	"	60	"
1	" olasz szálamú kitűnő	1	"	80	"

Továbbá mindennemű csemegék és sajtok a legol-
csóbb árak mellett.

Nagyobb összegre menő postai rendelvényeket
portómentesen küldünk.

Pannonia gőzmalmi lisztek, gépolajokat
és kocsikenőcsöket jó hitelű egyéneknek
249 3-4 2 havi hitelre adunk.

Tisztelettel ajánljuk magunkat a helybeli és
vidéki t. cz. közönség nagybecsű pártfogásába

RÓNAY és BARTOS.

Kárpitos és diszítő STEIGERWALD A.

Butorgyáros Aradon.

**BÚTORRAKTÁR:
ANDRÁSSY-TÉR 17. SZÁM.**

**BÚTORGYÁR:
P. VÁLASZTÓ U. 32. SZ.**

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat

szalon, ebédlő és hálószobákból,

ugyszintén a legizlésteljesebb

kárpitos bútoraimat,

különösen a **minden versenyt kizáró** ugy **hazai,** mint **ame-
rikai dió** és **tölgyfából** készült butoraimat.

Elfogadok mindennemű megrendelést teljes lakberendezésekre
minden stylumú kivitelben

előnyös feltételek és olcsó árak mellett.

— Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. —

213. 2—10.

Javításokat szakavatottsággal eszközöl.

EGRY LEHEL ELEMÉR

ezelőtt

BRAUSWETER V.

óra-, ékszer- és látszerészeti raktárában

ARAD, Vörösmarty-utca 3.

Ugyanott minden e szakmába vágó javításokat szakavatottsággal eszközöl

olcsó árak mellett.

☛ Különlegességek hófény elleni vadász szemüvegekben. ☛

241. 2—3.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Pályázati hirdetmény.

Alólirort igazgatóság egy évi szükséglete fedezésének céljából mintegy 20.000 kg. fumei vagy budapesti gyártmányu kőolaj-szállításra pályázatot hirdet.

Ezen szállításra vállalkozni óhajtók felkéretnek, hogy bélyegtelen zárt ajánlataikat következő külső címmel:

„Ajánlat a 2216 | 92. számhoz“ legkésőbb **folyó évi április hó 15-ig** az igazgatósághoz beküldeni sziveskedjenek.

A szállítás feltételei iránt bővebb felvilágosítás az anyag- és leltárkezelési ügyosztálynál a vasuti palotában (II. emelet 9. ajtó) mindenkor nyerhető.

Arad, 1893. márczius hó 29-én.

Az
**aradi és csanádi egyesült vasutak
igazgatósága.**

226 3—3

582 | 1893.

198. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 960 frt évi fizetéssel és nyugdíj jogosultsággal kapcsolatos fogalmazói állás üresedésbe jövén, azok akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1893. évi I. t.-cz. 3. §-ban elbirt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy pályázati kérvényüket a f. é. április hó 11-ig nállam benyujtsák

Arad, 1893. márczius 17.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

Kwizda-féle Restitutionsfluid

mosóvíz lovaknak.

Egy palaczkkal frt 1.40 o. é.

30 év óta udv. letállókban, valamint katonai és polgári nagyobb letállókban is. használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá ficzomodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Megszerezhető **Austria Magyarország**
gyógyszer-
táraiban **és drogistáinál.**

Fő letét: **Kwizda Ferencz János**
osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállító,
körületi gyógyszer-tárában Korneuburgban, Bécs
mellett.

I. 139 4—15

Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Kertiszékek, padok

és egyéb

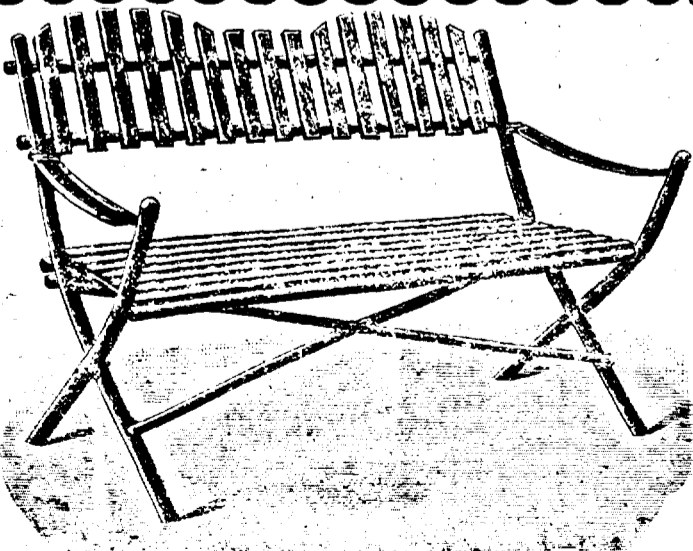
finomabb butor,

**tölgy- és bükkfa-parquetták,
sétabotok**

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtekinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és csanádi egyesült vasutaknak Andrassy-tér 20 sz. (Arena-épület) alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések jelentékenyen leszállított áron ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

Alkalmi ajándékoknak diszlevélpapírok.

Kitünően felszerelt

papír-, rajz-, írószere-
kereskedés

és

nyomda

Andrássy-tér

18. sz.

Nagy választék diszlevélpapírok
és Billet de correspondenzen, minden
ujdonság, új iskolai bőröndök, rajzeszkö-
zök, festékszerek, emlékkönyvek és szá-
mos cikkek nagy választékban.

247 2-2

A legegánsabb névjegyek.

Mérsékelt árak.

Válogatott minőség.

Gabona zsákok,

repcze ponyvák,

gépszijak, géphevederek,

kitünő minőségű gépolaj,

mindennemű, a legjobb bácskai ken-
derből készült 250 2-18

kötél áruk,

tisztított kenderkóc,

háztető-lemez, háztető-fény,

szép diószínű, a fának tartósságát képező

CARBOLINEUM-festék,

fonott lószőr, tehén szőr,

tengeri fű

gyári áron a legjobb minőségben
kapható

Reich B. Károlynál

Arad, Szabadságtér I. sz.

Szabott ár!

Szabott ár!

Tavaszi 1893.

Öltönyök . . . 10.- frttól 16 frtig.

Cheviot öltöny 12.- frttól 25 frtig.

Camgarn . . . 14.50 frttól 30 frtig.

Jaquett . . . 23.- frttól 30 frtig.

Felöltők . . . 9.- frttól 28 frtig.

Köpenyek . . . 12.- frttól 27 frtig.

Nadrágok . . . 2.75 frttól 12 frtig.

Nagy választék fiu- és gyermek kostümekek és felöltőkben

a legolcsóbb szabott árak mellett.

NEUMANN M. legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza

Andrássy-tér 9. ARADON. Andrássy-tér 9.

Szabott ár!

Szabott ár!

Kizárólagos

női confectio raktár.

Legnagyobb választék

mindenre szakmába vágó **cikkekben a legegyszerűbbtől a leg-
finomabb kivitelig**

lehető jutányos árak mellett

STERN M. A.

ARAD, Andrássy-tér 9. szám,

Mérték utáni rendelmények pontosan

eszközöltetnek.

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!

Gazdátlan

20 millió forint

hever eddig még fel nem vett sorsjegy fő- és mellék-
nyereményekben. A Telegraph sorsolási lap szerkesztő-
sége vállalkozott arra, hogy az illető mit sem sejtő tényleg
birtokosokat felkutatassa és őket a nyeremény birtokosává
tegye. A sorsjegy birtokosok kéretnek, hogy sorsjegyeik
minőségét, sorozatát és számait a „Telegraph” szerkesztő-
ségével saját érdekükben is levélileg közölni sziveskedjenek,
hogy az illető nyereménytulajdonosokat így módon felfedezhesse.
- Előfizetési ár a „Telegraph” című hatodik évfolyamban
megjelenő hiteles sorsolási lapra

egész évre csak 1 frt.

Előfizetőinek még egy nagyszerű előnyt is nyújt,
t. i. évenként

20 drb. Józsviv-sorsjegyet

sorsol ki előfizetői között,

mely sorsjegyek negyedévenként sorsoltatnak ki és 20,000,
30,000, 40,000 koronás főnyereményekre játszanak és
egy nyereménnyel okvetlenül kisorsoltatnak. Oly sors-
jegy birtokosoktól, kik a lapra elő nem fizetnek, 10 kr.
válaszbélyeg kéretik. Julius 1-éig előfizetők részt vesz-
nek már az 5 darab Józsviv-sorsjegy kisorsolásában és
szétosztásában. - A „Telegraph” sorsolási közlöny ki-
adóhivatala, Budapest. Váci-körút 43. 191 3-8